

Berlin – Pomnik Protestu Kobiet na Rosenstraße

Historia

28 lutego 1943 r. w byłym gmachu administracji gminy żydowskiej na Rosenstraße w związku z „Akcją fabryczną” [„Fabrik-Aktion”, zwaną też „Judenschlußaktion”] zostało internowanych kilkuset żydowskich partnerów aryjskich kobiet lub osób pochodzących z tzw. małżeństw mieszanych, głównie mężczyzn. Jest kwestią sporną, czy naziści istotnie nosili się z zamiarem deportacji do Auschwitz osób internowanych na Rosenstraße, ale tego właśnie obawiali się ich nieżydowscy partnerzy. Przez wiele dni setki kobiet demonstrowały przed budynkiem, domagając się zwolnienia mężczyzn. Ich protesty odniosły skutek. Pierwszych zwolniono po kilku dniach, resztę w przeciągu następnych kilku tygodni. Ta odważna demonstracja kobiet weszła do zbiorowej pamięci jako „Protest na Rosenstraße”.

Christoph Kreutzmüller

Pamięć

W 1995 r. temu kobiecemu protestowi wystawiono pomnik w typowym stylu lat 50. i 60. XX w. Przedstawia on plastycznie uwolnienie mężczyzn przez ich kobiety. Informacja o tym historycznym wydarzeniu znajduje się opodal, na dwóch identycznych słupach ogłoszeniowych, które postawione zostały przez *Centrum Informacyjne Topografia Terroru* [Gedenkstätte Topographie des Terrors].

Wskazówka: Na trawniku za pomnikiem można zobaczyć części fundamentów najstarszej synagogi berlińskiej. O synagodze informuje wystawiona w 2000 r. tablica pamiątkowa.

Christoph Kreutzmüller

Informacje praktyczne

Berlin – Pomnik Protestu Kobiet na Rosenstraße

Bardzo krótka ulica Rosenstrasse znajduje się niedaleko S-Bahn Hackescher Markt.

Rosenstraße 2, Berlin-Mitte